

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Par Rīgas metropoles areāla sadarbības modeli – viedokļu apkopojums, turpmākā rīcība

“RĪCĪBAS PLĀNS RĪGAS METROPOLES AREĀLA ATTĪSTĪBAI”

Attīstības vajadzības un ieguldījumu virzieni

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

REĢIONĀLĀ UN STARPTAUTISKĀ KONKURĒTSPĒJA

Biznesa vide, tūrisms, kultūra, sports un
reģionālais mārketinga

TRANSPORTS UN MOBILITĀTE

Sasniedzamība, pieejamība un sabiedriskais
transporta

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Mājokļi un apdzīvoto vietu dzīves vides
sakārtošana

PUBLISKIE PAKALPOJUMI

Izglītība, mūžizglītība, veselība, kultūra, sports
un brīvā laika pavadīšanas iespējas

DABAS VIDE UN ENERĢĒTIKA

Vides stāvoklis, vides un dabas resursu
pārvaldība, klimata pārmaiņu ietekme,
energoefektivitātes pasākumi un atjaunojamie
energoresursi

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

RMA pārvaldības modeļa funkcijas – risināmie jautājumi

KONKURĒTSPĒJA

- RMA konkurētspējas un produktivitātes stratēģija
(mērķi, rīcības, process)
- Biznesa vides konkurētspējas radīšana
(apstākļi, regulējums)
- Reģiona specializācija – izcilības jomu noteikšana un stiprināšana
(ar ko spējam konkurēt, kādā mērogā - Baltijas jūras reģions?)
- Izglītības (augstākā & profesionālā) un darba tirgus sasaiste, talantu piesaiste un saglabāšana
(piedāvājuma radīšana)
- RMA identitāte un mārketingas
- Vienots tūrisma piedāvājums
- Investīciju platforma
- ....

MOBILITĀTE

- SUMP – «Sustainable urban mobility plan» RMA mērogā
(mērķi, rīcības, process)
- Rīgas ZEZ (Zemo emisiju zona)
- Mobilitātes datu ekosistēmas veidošana RMA mērogā
(analītiskā bāze)
- Integrēta maršrutu plānošana un vienotā biļete
- Mikromobilitāte
- Mobilitātes punkti (Stacija 2.0)
- Infrastruktūras (ielas, tilti, veloceļi, pieturvietas u.c.) plānošana & uzturēšana
- Ūdensceļu attīstība
- Rail Baltica
- .....

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

KONKURĒTSPĒJA – pārvaldes formu vērtējums

PAZĪMES	Modelis 1	Modelis 2	Modelis 3	Modelis 4
	RITA izveidot Pierīgas attīstības nodaļu	Pierīgas pašvaldību attīstības aģentūras izveide	RPR kompetences stiprināšana	Funkciju sadale – RITA (investīcijas), RPR (darbaspēks, sadarbības platforma)
Teritoriālais pārklājums (atbilstība RMA mērogam)	Iespējams nodrošināt teritoriālo mērogu, ja iestāde funkcionē visā RMA teritorijā	Iespējams nodrošināt teritoriālo mērogu, ja iestāde funkcionē visā RMA teritorijā (arī Rīgā)	Teritoriālā mēroga atšķirības – RMA ietver teritorijas plašākā mērogā	Teritoriālā mēroga atšķirības – RMA ietver teritorijas plašākā mērogā
Risināmie jautājumi (atbilstība RMA vajadzībām)	Risināmo jautājumu loku un funkcijas iespējams noteikt atbilstoši RMA vajadzībām	Risināmo jautājumu loku un funkcijas iespējams noteikt atbilstoši RMA vajadzībām	Risināmo jautājumu loku un funkcijas iespējams noteikt atbilstoši RMA vajadzībām	Risināmo jautājumu loks un funkcijas dalītas, pastāv risks nenosegt RMA vajadzības
Administratīvā kapacitāte un zināšanu ietilpība (pieejamie resursi)	Esošas iestādes paplašināšana - jāpilnveido administratīvā un zināšanu kapacitāte	Jauna iestāde - jāveido jauna administratīvā un zināšanu kapacitāte	Esoša iestāde - administratīvā un zināšanu kapacitāte jāstiprina atbilstoši papildus funkcijai	Esošas iestādes - administratīvā un zināšanu kapacitāte jāstiprina atbilstoši dalītajām funkcijām
Finansiālā kapacitāte (finansēšanas modeļi)	Esošas iestādes paplašināšana - finansēšanas modelis jāpilnveido	Jauna iestāde - jāveido jauns finansēšanas modelis	Esoša iestāde - finansēšanas modelis jāpilnveido	Esošas iestādes - finansēšanas modelis jāpilnveido
Sadarbības platformas (vietējās & starptautiskās sadarbības, atpazīstamība)	Esošas iestādes paplašināšana - sadarbības iespējams veidot uz pašvaldību esošo sadarbību pamata. Iestādes tēla un atpazīstamības pilnveide	Jauna iestāde - sadarbības iespējams veidot uz pašvaldību esošo sadarbību pamata. Jauna iestādes tēla un atpazīstamības veidošana	Esoša iestāde - jāstiprina vietējās un starptautiskās sadarbības atbilstoši papildus funkcijai, tēla un atpazīstamības pilnveide	Esošas iestādes - sadarbības iespējams veidot uz esošo sadarbību pamata. Risks dalīta RMA tēla un atpazīstamības veidošanā

Iespējamais risinājums = Modelis 1 + Modelis 3

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

MOBILITĀTE – pārvaldes formu vērtējums

PAZĪMES	Modelis 1	Modelis 2	Modelis 3
	Pašvaldību kopīga iestāde	Otrā līmeņa pašvaldības izveidots uzņēmums vai iestāde	RPR kompetences stiprināšana ar papildus funkciju
Teritoriālais pārklājums (atbilstība RMA mērogam)	Iespējams nodrošināt teritoriālo mērogu, ja visas RMA pašvaldības vienojas sadarboties	Iespējams nodrošināt teritoriālo mērogu, ja izveidotā iestāde atbilst RMA teritorijai	Teritoriālā mēroga atšķirības – RMA ietver teritorijas plašākā mērogā
Risināmie jautājumi (atbilstība RMA vajadzībām)	Risināmo jautājumu loku un funkcijas iespējams noteikt atbilstoši RMA vajadzībām	Risināmo jautājumu loku un funkcijas iespējams noteikt atbilstoši RMA vajadzībām	Risināmo jautājumu loku un funkcijas iespējams noteikt atbilstoši RMA vajadzībām
Administratīvā kapacitāte un zināšanu ietilpība (pieejamie resursi)	Jauna iestāde - jāveido jauna administratīvā un zināšanu kapacitāte	Jauna iestāde - jāveido jauna administratīvā un zināšanu kapacitāte Birokrātijas palielināšanās risks veidojot jaunu teritoriju pārvaldes līmeni	Esoša iestāde - administratīvā un zināšanu kapacitāte jāstiprina atbilstoši papildus funkcijai
Finansiālā kapacitāte (finansēšanas modeļi)	Jauna iestāde - jāveido jauns finansēšanas modelis	Jauna iestāde - jāveido jauns finansēšanas modelis	Esoša iestāde - finansēšanas modelis jāpilnveido
Sadarbības platformas (vietējās & starptautiskās sadarbības, atpazīstamība)	Jauna iestāde - vietējās un starptautiskās sadarbības iespējams veidot uz pašvaldību esošo sadarbību pamata. Jauna iestādes tēla un atpazīstamības veidošana	Jauna iestāde - jāveido jaunas vietējās un starptautiskās sadarbības. Jauna iestādes tēla un atpazīstamības veidošana	Esoša iestāde - jāstiprina vietējās un starptautiskās sadarbības atbilstoši papildus funkcijai, tēla un atpazīstamības pilnveide

Iespējamais risinājums = Modelis 1 + Modelis 3

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Iespējamās pārvaldes formas RMA mērogā

VARAM darba grupas rosinātais vs Domnīca LaSER «Rīgas metropole 2040»

KONKURĒTSPĒJA

- Rīgas investīciju un tūrisma aģentūrā izveidot Pierīgas attīstības nodaļu
- Pierīgas pašvaldību attīstības aģentūras izveide
- Rīgas plānošanas reģiona Uzņēmējdarbības centra kapacitātes stiprināšana
- Funkcijas sadalīt starp divām struktūrām. Investoru piesaisti veikt Rīgas investīciju un tūrisma aģentūrai, bet darba spēka piesaisti un sadarbības platformas uzturēšanu – Rīgas plānošanas reģionam

KONKURĒTSPĒJAS prioritātē rosinātie pārvaldības modeļi visdrīzāk atbilst **GURDENĀS METROPOLES** brīvprātīgās sadarbības idejai, atbilstoši nosakot darbības ietvaru un normatīvo regulējumu ar **STINGRĀS DŪRES** palīdzību

GURDENĀ METROPOLE
(brīvprātīga sadarbība)

STINGRĀ DŪRE
(valdības iesaiste noteiktas jomas pārraudzībā)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Iespējamās pārvaldes formas RMA mērogā

VARAM darba grupas rosinātais vs Domnīca LaSER «Rīgas metropole 2040»

MOBILITĀTE

- Pašvaldību kopīga iestāde
- Otrā līmeņa pašvaldības izveidots uzņēmums vai iestāde
- RPR kompetences un kapacitātes stiprināšana, nododot tam papildus funkciju – sabiedriskā transporta plānošanu un organizēšanu Rīgas metropoles areālā

MOBILITĀTES prioritātē rosinātie pārvaldības modeļi ir **GURDENĀS METROPOLES** brīvprātīgās sadarbības idejas un **RĪGAS DELTAS** kombinācija, atbilstoši nosakot darbības ietvaru un normatīvo regulējumu ar **STINGRĀS DŪRES** palīdzību

GURDENĀ METROPOLE
(brīvprātīga sadarbība)

+

RĪGAS DELTA
(divu līmeņu pašvaldība)

+

+

STINGRĀ DŪRE
(valdības iesaiste noteiktas jomas
pārraudzībā)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Viedokļu par RMA sadarbības modeli apkopojums

Līdz 11.11.2024. viedokli
snieguši (11 atbildes):

- Ādažu novada pašvaldība
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība
- Mārupes novada pašvaldība
- Olaines novada pašvaldība
- Rīgas valstspilsētas pašvaldība
- Ropažu novada pašvaldība
- Salaspils novada pašvaldība
- Saulkrastu novada pašvaldība
- Kurzemes plānošanas reģions
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Rīgas un Pierīgas pašvaldību apvienība "RĪGAS METROPOLE"

Rīgas plānošanas reģiona kompetences un kapacitātes stiprināšana, pārskatot **teritoriju** un deleģējot noteiktu **funkciju** pārvaldību.
Noteikt **reģionāla līmeņa pārvaldību**, savu **lēmējinstītūciju** un **atbildību** par stratēģiskām Rīgas reģiona tvēruma jomām un funkcijām

Dominējošais viedoklis

Citi saņemtie viedokļi:

Pašvaldību kopīga iestāde

Nav atbalstāms paredzēt **papildus funkcijas** /paplašināt darbības teritoriju **RITA**

Brīvprātīgā sadarbība

LIAA iespējamo **pārvaldības modeļu** **izvērtējums**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Priekšlikums pakalpojumu pārvaldības modelim RMA

STRATĒGISKĀ VADĪBA un KOORDINĀCIJA

Rīgas plānošanas reģions ar
pastiprinātu kompetenci un
kapacitāti **KONKURĒTSPĒJAS** un
MOBILITĀTES jomās

OPERACIONĀLĀS DARBĪBAS

Sadarbības organizācijas
atbilstoši RMA teritoriālajam
mērogam un vajadzībām

Rezultāti - sasniedzamie rādītāji:

KONKURĒTSPĒJA

- Investīciju apjoma pieaugums
- Eksportspējas pieaugums
- Tūristu pavadītā laika pieaugums

MOBILITĀTE

- Sabiedriskā transporta lietojuma pieaugums
- Ceļā pavadāmā laika samazinājums
- CO₂ emisiju samazinājums transportam

Kopējais makro rādītājs – IKP uz 1 iedzīvotāju pieauguma temps atbilstoši BJR metropolēm

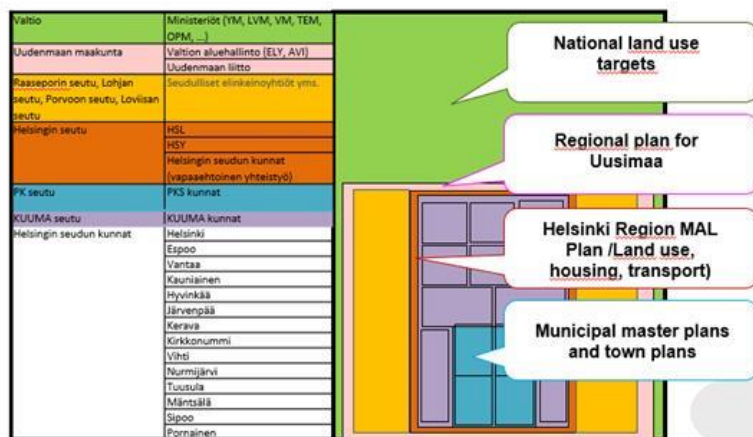

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Rīgas metropoles areāla pārvaldības normatīvais ietvars

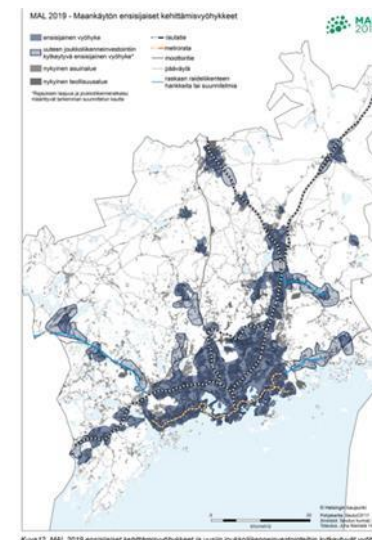
Helsinki metropoles areāla piemērs

Regional cooperation and parallel levels of planning in land use planning in Uusimaa

Original diagram; Sirrku Huisko

MAL work and regional plan - good experiences of informal cooperation between parallel processes in the Helsinki region already in several rounds

Kuva 12. MAL 2019 ennakointi kehittämissuunnitelmat ja uuden julkishallinnemuotojen kytkäyttyvät suhteet.

MAL Plan of Helsinki Region 2019

Rīgas metropoles areāla likuma saturs:

1. Teritoriālais tvērums
2. Darbības virzieni – funkcijas
3. Padome un pārvaldība
4. Finansējums

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Teritorija

Rīgas plānošanas reģionā esošās teritorijas:
2 valsts nozīmes pilsētas – **Rīga** un **Jūrmala**,
7 novadi – **Ādažu, Mārupes, Ķekavas,**
Olaines, Salaspils, Ropažu un **Siguldas**

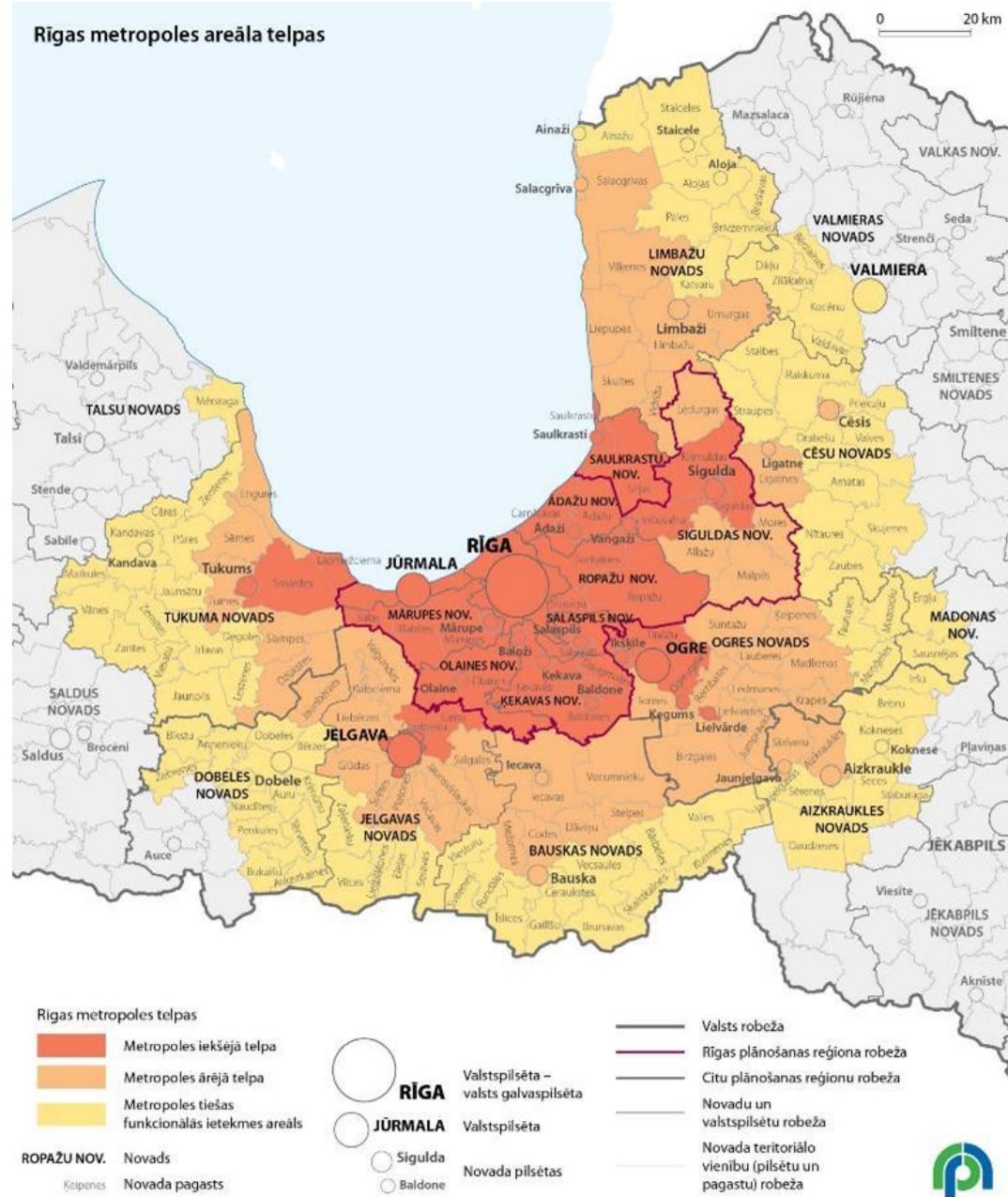
+

Tukums, Jelgava, Ogre, Saulkrasti

=

Rīgas metropoles areāla iekšējā telpa*

*atbilstoši Rīgas metropoles areāla rīcības plānam

Funkcijas

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

RPR - STRATĒGISKĀ VADĪBA un KOORDINĀCIJA

- Mērķis – paaugstināt Rīgas metropoles areāla konkurētspēju Ziemeļeiropā, pārvaldību un sadarbību organizējot atbilstoši galvaspilsētas funkcionālajam teritoriālajam mērogam
- Organizēt RMA attīstības stratēģisko vadību un koordināciju konkurētspējas un mobilitātes jomās, atbilstoši kompetencei iesaistot sadarbības organizācijas un sociālos partnerus
- Pētnieciski analītiskās bāzes nodrošināšana metropoles areāla attīstības jautājumos

KONKURĒTSPĒJA

- RMA konkurētspējas un produktivitātes stratēģijas izstrādes un īstenošanas koordinācija
- RMA identitātes veidošana un mārketinga aktivitātes
- Vienota tūrisma piedāvājuma izstrāde RMA mērogā

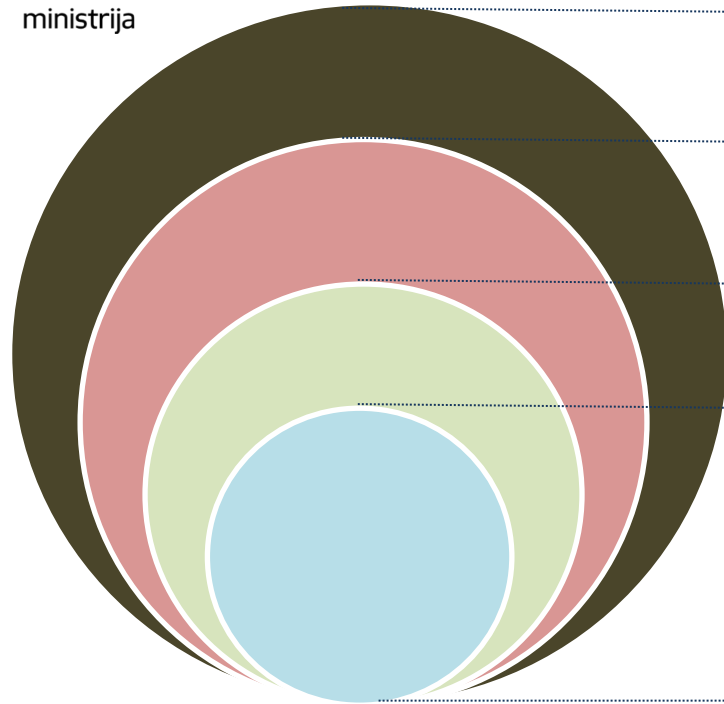
MOBILITĀTE

- RMA mēroga Ilgtspējīgas pilsētvides mobilitātes plāna (Sustainable Urban Mobility Plan – SUMP) izstrādes un īstenošanas koordinācija
- Vienotas RMA sabiedriskā transporta iestādes veidošana un darbības koordinācija

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Lēmējinstītūcija – padome

*Nozaru ministrijas atbilstoši skatāmo jautājumu lokam –
SM, VARAM, EM, IZM ...*

*Operacionālās un sadarbības organizācijas: ATD, LIAA, LDz, RS,
LTRK, ViVi, Biedrība "Rīgas Metropole" ...*

Pārējās RMA pašvaldības (Tukums, Jelgava, Ogre, Saulkrasti)

*Rīgas plānošanas reģiona
attīstības padomes sastāvs*

**Lēmumu pieņemšanas
un pārstāvniecības
principi:**

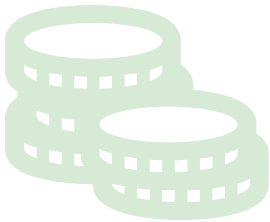
- **MK pārraudzībā**, veido ministriju un attiecīgo reģiona pašvaldību deleģētie pārstāvji
- Padomes **priekšsēdētājs** tiek iecelts no Padomes pārstāvjiem
- No katras pašvaldības viens pārstāvis - **valstspilsētām lielāks svars lēmumu pieņemšanā**
- **Sekretariāts** - RPR

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Finansējums

Rīgas metropoles areāla fonds

**Valsts,
pašvaldību
finansējums
(noteikts %,
proporcionāli
iedzīvotāju
skaitam)**

**ES fondi –
vidusposma
pārskatīšana,
ES fondi pēc
2027.gada**

**Citi ārvalstu
finanšu
instrumenti**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpmākā rīcība

13.11.2024.

Lēmums par turpmāk
attīstāmo RMA
sadarbības modeli

2024.g. novembris

Rīgas metropoles areāla
likumprojekta izstrāde

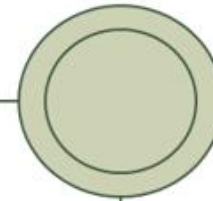
2024.g. decembris

Rīgas metropoles areāla
likumprojekta virzība TAP
un nodošana institūcijām
atzinumu sniegšanai

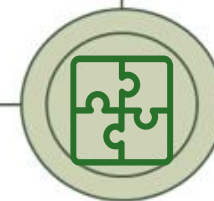
2025.gadā

Priekšnoteikumu izstrāde RMA
pārvaldības modeļa izveidei un
darbībai, t.sk. grozījumi
saistītajos normatīvajos aktos

2026.-2027.

Plānošanas reģionu
robežu pārskatīšana,
t.sk. ATR novērtējuma
kontekstā

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

